

► 17 Junio, 2019

EL PERMANENT DESIG DE DELIT

DE LES TRES GRÀCIES
A ROSALÍA, UN SIMPOSI
REFLEXIONA A LA
NUCIA SOBRE PLAERS
PROHIBITS I COM ES
DECIDIX QUÈ CAL
CENSURAR

TEXT DE **M. HERNANDIS**

L'ànsia de la bellesa sembla inherent a la humanitat. Tant com la voluntat de regular-la i prohibir el seu accés. A la seu universitària de La Nucia una trentena d'experts es reuneixen per a reflexionar com ha evolucionat la representació dels plaers i la censura. L'altra part que tractaran aborda els canvis del que es considera canon: «Escollir-los forma part de la sobirania de la cultura».

Este dilluns i dimarts Vicent Martines comença la setmana ben carregat de feina. Ell és un dels coordinadors del simposi *Delits Prohibits*, «un recorregut fonamentat, visual i textual, sobre els tractaments que ha tingut la bellesa». La seua contemplació, raona, «és present de manera diacrònica al llarg del temps a quasi totes les cultures».

I quan parlem de bellesa tant val l'apreciació intel·lectual com l'eròtica. Martines barreja les dos visions en la seua conferència, *Veure per desitjar. Les tres gràcies de la bellesa, el delit i la virtut*. «És un motiu, un tòpic, el de les tres gràcies, que resulta que ens el trobem des de temps quasi immemorials, si considerem l'art rupestre», conta. El que s'haja «mantingut de forma perenne quasi indeleble, fins i tot en la iconografia contemporània» serà matèria de la seua anàlisi. En determinades èpoques el judici de Paris, on havia de decidir entre la deessa més bella, intel·ligent i l'activa. És un exemple de com «el tema mitològic era una coartada noble per a poder atendre al cos nu, tant el masculí com femení, en un moment de força prohibició».

Que no es poguera contemplar el cos humà despullat de roba en l'àmbit judeocristià, i més en el musulmà on es prohibeix la representació del cos humà, el porta a la conceptualització de la bellesa, del sexe, i l'eròtica en una reflexió estètica que relaciona amb Aristòtil. D'ell pren la seua màxima no hi ha res en la ment que abans no haja estat sentit, viscut i demostrat.

D'esta forma, Martines subratlla una de les bases del simposi, «si parlem de sexe i bellesa per parlar de la teoria del coneixement, és perquè la teoria estètica

basada en la simple contemplació del cos, i la mateixa consideració del que és bellesa i no, ens porta a reflexionar sobre el coneixement en si».

La llum del coneixement es contraposa a la foscor de la censura. D'ací el subtítol de la seua xarrada, *No tan obscurs objectes de desig*. «La prohibició fa que estiguen en ombra d'obscuritat determinats objectes d'observació, siga el cos humà i el gaudi de la combinació de colors o una melodia musical, perquè no sols és bell allò que és sexe», assenyalà. Seguint el fil, «haviem de raonar com sabem, com aprenem, el que ens porta a una teoria de l'educació del coneixement. Amb aquest tema aparentment frívol el que tractem són les claus generadores i genèriques del coneixement occidental. Com ha estat això prohibit?». Per exemple, el professor de la Universidad de Murcia Mourad Kacimi parlarà del vi com a plaer prohibit en la literatura islàmica clàssica. D'altres

Martines creu que és una prova més del «poder dels clàssics, del que tenen eixa condició i són indelebles, no perennes, per la potència i vivesa de les històries que narren i de les emocions que desperten. El cas de *Flamenca* és claríssim». Fil·lòleg com és, i expert en clàssics medievals, aprofita per recordar «el poder de la filologia com a ciència que estudia, explica i tradueix». Cas de l'exemplar d'Espalader, què Rosalía, «com a gran lectora i li agraden els clàssics, què ho són per la potència de les emocions». Eixa traducció «va fer transparent un obscur objecte de desig», els patiments de la protagonista de *Flamenca* per culpa d'un home que sent una injustificada gelosia. Si esta mai pot ser punitiva, val per a parlar del bon enamorat i el mal enamorat, de com quan algú t'estima molt, la legislació ha sigut adaptada. Per a Martines es clau el respecte, «no es tracta de l'amor en si, es tracta del reconeixement de l'altre en relacions homo o hetero,

clàssics i legislacions parlarà Anton Espadaler, amb *El dret d'amor*.

Este últim, professor de la Universitat de Barcelona, es centrarà en *Flamenca*, el clàssic del segle XIII que va traduir al català. Esta història d'un maltractador amb la seua dona ha obtingut ara un gran interès arrel de Rosalía. La cantant va escollir esta història com a base per al concepte d'*El mal querier* i es va fotografiar fins i tot amb este volum per explicar-ho a les xarxes.

sempre s'ha de conèixer a l'altre i això vol dir respectar-lo».

Tot el repàs de les xarrades li permet concloure que «en definitiva, el que volem és vore quina és la consideració del que era prohibit i lícit, perquè ho era o no i qui deia i qui diu què ho és. El papa Francesc deia que qui era ell per a prohibir. Qui establix una prohibició quan el que és permanent és el desig de delit. És la cerca de la felicitat».